

FIȘA DISCIPLINEI

Limba rromani 1

Anul universitar 2025-2026

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ superior	Universitatea "Babeș-Bolyai"
1.2. Facultatea	Facultatea de Litere
1.3. Departamentul	Limbi și Literaturi Clasice
1.4. Domeniul de studii	Limbă și literatură
1.5. Ciclul de studii	Nivel licență
1.6. Programul de studii / Calificarea	Filologie clasică / licențiat în filologie
1.7. Forma de învățământ	Cu frecvență

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei		Limba rromani 1				Codul disciplinei	LLV3033	
2.2. Titularul activităților de curs			Dr. Yusuke Sumi					
2.3. Titularul activităților de seminar / curs practic			Dr. Yusuke Sumi					
2.4. Anul de studiu	II	2.5. Semestrul	3	2.6. Tipul de evaluare	E	2.7. Regimul disciplinei	Conținut	DC
							Obligativitate	DF

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1. Număr de ore pe săptămână	2	din care: 3.2. curs	0	3.3. seminar / curs practic	2
3.4. Total ore din planul de învățământ	28	din care: 3.5. curs	0	3.6 seminar / curs practic	28
Distribuția fondului de timp pentru studiul individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe (AI)					10
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					10
Pregătire seminare/ cursuri practice / laboratoare/ proiecte, teme, referate, portofolii și eseuri					18
Tutoriat (consiliere profesională)					2
Examinări					2
Alte activități					-
3.7. Total ore studiu individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)				42	
3.8. Total ore pe semestru				70	
3.9. Numărul de credite				3	

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

Data avizării în Decanat
Numele și semnătura decanului

4.1. de curriculum	-
4.2. de competențe	-

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	Sală de curs
5.2. de desfășurare a seminarului/ cursului practic	sală de curs/seminar/c.p.

6. Competențele specifice acumulate

Competențe profesionale/esențiale	C1 Cunoștințe de bază necesare specialității (limba rromani, indiferent de dialectul cunoscut de acasă) C2 Cunoașterea noțiunilor lingvistice elementare C3 Capacitatea de analiză și sinteză C4 Capacitatea de învățare prin descoperire C5 Capacitatea de acumulare progresivă
Competențe transversale	CT1 Utilizarea componentelor domeniului limbă și literatură în deplină concordanță cu etica profesională CT2 Creativitate CT3 Abilitatea de a lucra independent CT4 Abilitatea de a lucra în echipă CT5 Capacitatea de a învăța CT6 Capacitatea de evaluare CT7 Valorificarea optimă și creativă a propriului potențial în -activitățile științifice CT8 Promovarea valorilor culturale CT9 Capacitatea de a avea un comportament etic CT10 Capacitatea de a demonstra empatie culturală

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	Cunoașterea locului pe care limba rromani contemporană îl ocupă, pe de o parte, în contextul limbilor neo-indiene și, pe de alta, în contextul celorlalte dialecte rrome vorbite în întreaga lume constituie tema centrală a cursului.	Moșteniri hinduse comunități multe al Cursul e religiilor
---------------------------------------	--	---

7.2 Obiectivele specifice	La finele cursului, studenții vor fi capabili să încadreze corect limba rromani în contextul limbilor indiene, să cunoască locul limbii rromani comune în rândul dialectelor rrome și, din perspectiva acestora, să conștientizeze diferențierile sesizate la nivel fonetic între diferite variante ale elementelor lexicale; Cunoașterea configurației straturilor dialectale rrome și încadrarea dialectelor rrome în cele trei straturi de evoluție. Limba rromani comună. Teoria celor trei straturi dialectale rrome de evoluție istorică. Dialectele rrome din spațiul geografic românesc și relația lor cu cele trei mari straturi dialectale rrome de evoluție istorică: Stratul I (dialectul rromilor “ursari”, “spoitori” și “carpatici”), Stratul II – III (dialectul rromilor “căldărari”).	Recunoașterea ritualurilor timpul d totul apa
----------------------------------	---	--

8. Conținuturi

8.1 Curs practic	Metode de predare	Observații
1. Poziția limbii rromani în cotextul celorlalte limbi indo-europene; Limba rromani în cadrul limbilor indiene (vechi, medii și noi); Situația lingvistică și culturală în India de până la sfârșitul mil. I e. n.	metoda expozitivă, dialogul, problematizarea	2 ore/ săptămână
2. Ortografia internațională a limbii rromani: Legi fonetice importante.	metoda expozitivă, problematizarea, dialogul	
3. Poziția limbii rromani comune (limba normativă) în privința dialectelor rrome (dialectul căldărarilor, al ursarilor, al spoitorilor și dialectul carpatic).	metoda expozitivă, problematizarea, dialogul	
4. Accidente fonetice în limba rromani.	metoda expozitivă, problematizarea, dialogul	
5. 5. Părțile de vorbire în limba rromani.	metoda expozitivă, problematizarea, dialogul	
6. Flexiunea nominală și sufixele postpoziționale. Flexiunea pronumelor personale.	metoda expozitivă, problematizarea, dialogul	
7. Substantivul masculin.	metoda expozitivă, problematizarea, dialogul	
8. Substantivul feminin. Numerarul.	metoda expozitivă, problematizarea, dialogul	
9. Adjectivul și adverbul.	metoda expozitivă, problematizarea, dialogul	

10. Verbul.	metoda expozitivă, problematizarea, dialogul	
11. Adjectivul și adverbul. Formarea gradelor de comparație.	metoda expozitivă, problematizarea, dialogul	
12. Pronumele demonstrativ. Pronumele relativ. Pronumele interogativ.	metoda expozitivă, problematizarea, dialogul	-
13. Îmbogațirea cuvintelor din fondul lexical rrom. Afixul.	metoda expozitivă, problematizarea, dialogul	-
14. Elementele străine: substantivele, adjectivele, verbele împrumutate din alte limbi.	metoda expozitivă, problematizarea, dialogul	-

Bibliografie

1. A. MEILLET, 1937, *Introduction à l'étude comparative des langues indo-européennes*⁸. Paris.
2. A. WALDE – J. POKORNY, 1926-1932, *Vergleichendes Wörterbuch der indogermanischen Sprachen*. Berlin.
3. BORETZKY, Nobert; IGLA, Birgit, 1994, *Wörterbuch Romani Deutsch Englisch mit einer Grammatik der Dialektvarianten*, Harrassowitz Verlag: Wiesbaden.
4. COURTHIADE, Marcel, 2009, *Morri angluni rromane chibăqi evroputni lavustik*, Budapest: Romano kher.
5. COURTHIADE, Marcel, 2000, *Politica lingvistică a limbii rromani. Ce este imperialismul lingvistic*, Tokyo: Fujiwarashoten. pp.216-37.
6. COURTHIADE, Marcel, 2003, *The Rromani Endaja (groups). cultural Identities of Roma, Gypsies, Travellers and related Groups in Europe*, document din Conference of the Council of Europe, Strasbourg 15-16 Sept. 2003.
7. COURTHIADE, Marcel, 2012, „Rromani – o limbă săracă și goală?” în *Rom sau țigan. Dilemele unui etnonim în spațiul românesc*, Cluj-Napoca: Editura Institutului pentru Studierea Problemelor Minorităților Naționale, pp. 233-251.
8. DRIMBA, Vladimir, 2001, Cercetări etimologice, în *Etimologica*, vol. 8, București: Editura "Univers enciclopedic", [Capitolul dspre influența limbii rromani asupra lexicului românesc, v. și *Addenda* p. 249–262].
9. ERDŐS, Kamill, 1989, *Cigány tanulmányai*, Békéscsaba: Békés M. Tcs. Erkel Múz.
10. FÖHERCZEG, József, 1888, *Czigány nyelvtan. Románo csibákero sziklaribe*, Budapest: Magyar Tudományos Akadémia.
11. HALWACHS, Dieter W. MENZ, Florian, 2002, *Die Sprache der Roma. Perspektiven der Romani-Forschung in Österreich im Interdisziplinären und Internationalen Kontext*, Klagenfurt: Drava Verlag.

12. J. POKORNY, 1949-1969, *Indogermanisches etymologisches Wörterbuch*. Berna.
13. SARĂU, Gheorghe, 1998, *Distribuția elementelor lexicale din idiomul rromilor spoitori (din punctul dialectal Oltenița) în funcție de limba donatoare*, în „Dicționar rrom (spoitoresc) – român (București: Kriterion, indexul Distribuția elementelor la p. 125-139].
14. SARĂU, Gheorghe, 1998, *Indice de idiomuri indo-ariene moderne*, "Bibliotheca Indica" [București] nr.1, pp. 44 - 55; nr.2, pp. 51–55.
15. SARĂU, Gheorghe, 1998, *Rromii, India și limba rromani*, București: Editura Kriterion.
16. SARĂU, Gheorghe, 2000, *Mijloace de îmbogățire a lexicului limbii rromani*, în "Lingua Pax", Vol I, *Interculturalitate și democrație*. Coordonator: prof. univ. dr. Olga Murvai, București: Editura Cavaliotti, pp. 206-220 [lucrările de la "Al doilea colocviu național de bilingvism" organizat de prof. univ. dr. Olga Murvai, 9-10 iunie 2000, la Facultatea de Limbi și Literaturi Străine București].
17. SARĂU, Gheorghe, 2001, *Rromii și limba rromani în context indian*, în cursul universitar "Mircea Itru și Julieta Badiu: Cultură și civilizație indiană", București: CREDIS, pp. 127-146.
18. SARĂU, Gheorghe, 2001, *Stilistica limbii rromani în texte*, Ed. CREDIS, [capitoul despre formarea cuvintelor].
19. SARĂU, Gheorghe, 2004, *Rromani Leksikologia* (Lexicologie rromă), București: Editura Universității din București, [în limba rromani].
20. SARĂU, Gheorghe, 2005-2008, *Limba și literatura rromani*, manualele pentru cl. I, a II-a, a III-a, a IV-a, Ed. Sigma.
21. SARĂU, Gheorghe, 2006, *Cuvinte formate prin compunere în limba rromani*, în vol. „Antic și modern. In honorem Luciae Wald”, București: Editura Humanitas, pp. 468-483.
22. SARĂU, Gheorghe, 2006, *Dicționar rrom-român*, Budurești: Sigma.
23. SARĂU, Gheorghe, 2006, 2007, 2008, *Manual de limba și literatura rromani pentru clasa a IX-a*, București: Sigma, [chestiunile de vocabular].
24. SARĂU, Gheorghe, 2008, *Curs practic de limba rromani pentru toți* (cu CD), Ed. Sigma.
25. SARĂU, Gheorghe, 2009, *Rromii. Incursiune în limba și istoria lor*, București: Sigma.
26. SARĂU, Gheorghe, 2009, *Structuri ale limbii rromani*, București: Editura Universității București, [partea de vocabular].
27. SARĂU, Gheorghe, 2012, *Cronica rromă 1990-2011*, București: Editura Universității București.
28. SARĂU, Gheorghe, 2012, *Dicționar român-rrom*, Budurești: Sigma.
29. SARĂU, Gheorghe, 2015, *Curs practic de limba rromani pentru elevi, tineri și adulți*, București: Editura Centrului Național de Cultură a Rromilor.
30. SARĂU, Gheorghe, 2016, *Bibliografie rromă*, București: Editura Universității București.
31. SIEGMUND, A. Wolf, 1960, *Grosses Wörterbuch der Zigeunersprache: Romani tšiw*, Bibliographisches Institut: Mannheim.

32. WLISLOCKI, Heinrich von, 1884, *Die Sprache der transsilvanischen Zigeuner. Grammatik und Wörterbuch.*
Leipzig : Wilhelm Friedrich Königliche Hofbuchhandlung.

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

conținutul, metodele și materialele de predare a disciplinei sunt în concordanță cu cele predate și utilizate în alte centre universitare naționale și internaționale

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Redarea corectă și completă a cunoștințelor dobândite	examen scris	75%
	Gradul de asimilare a competențelor lingvistice scrise		
10.5 Curs practic	Capacitatea de punere în aplicare (orală și scrisă) a cunoștințelor dobândite	Verificare pe parcurs	20%
	Criterii care vizează aspecte atitudinale: conștiinciozitatea, motivația, observarea studiului individual		5%
10.6 Standard minim de performanță			
Înșușirea elementelor fundamentale de teorie și dobândirea de competențe lingvistice scrise și orale			

11. Etichete ODD (Obiective de Dezvoltare Durabilă / Sustainable Development Goals)

	Eticheta generală pentru Dezvoltare durabilă

UNIVERSITATEA BABEȘ-BOLYAI
BABES-BOLYAI TUDOMÁNYEGYETEM
BABES-BOLYAI UNIVERSITÄT
BABES-BOLYAI UNIVERSITY
TRADITIO ET EXCELLENTIA

Facultatea de Litere
Str. Horea nr. 31
400202, Cluj-Napoca
<https://lett.ubbcluj.ro>

Data completării:
19.02.2025

Numele și semnătura titularului de curs

practic

Data avizării în Departament:
25.02.2025

Numele și semnătura directorului de departament

Data avizării în Decanat
Numele și semnătura decanului